Високо в горах, в скелях крижаних він уродився, струмок говіркий.

Сміливо рився в брилах синястих криги одвічної, повних задуми.

Весело бризкав, кроплячи камінь, з-поміж каміння хвилям назустріч враз нарождались гірські квітки.

Жалібно плакав перед щовбами, просячи волі, шляху здобував.

Бився шалено, рився завзято під неприступні лихі пороги.

Грізно зате ж після сього шуміли хвилі ярливі, зміцнені снігом, зносячи бистро всі перепони, що обісмілились стати пред ним.

Дивний красою, в гніві нестримний, порухом гордим кидався з кручі і розсипавсь водоспадом рясним.

В смак наспівавшись, натішившись грою, в кучерях піни він спочивав і, заспокоєний, тихо котився, вільний, та дужий, радісно жвавий, певний в собі.

Біг, не спиняючись, радий дізнатись, чи не лежить де крижина зелена, чи не дрімає в печері де сніг.

В’їдливо будить, захоплює владно й, набравшися сили, далі біжить.

Стріне, що озеро тихо дрімає в рамці зеленій рясних берегів, кинеться, вип’є, захопить з собою й котиться далі, шукав нових.

Рине назустріч чи в бік утікає інший струмочок – підхопить його: марне змагання! шепче… говорить… гримає грізно:

– Разом ходім! Зіллємося вкупу, зміцнимо хвилі, всі одностайно поринемо ми і понесемо до вічного мора силу могутну і славу свою! Геть же з дороги камінь, болото, греблі, коріння, замети, кущі! З нами, хто хоче дужим зробитись! З вами, хто хоче слави здобути; хто ж бо не з нами, той супроти нас!

Так він гукав, і в могутную хвилю бігли покірно маленькі струмки.

Рвалися греблі, ставочки збігали, рудки всихали, вростали яри.

Весело, голосно хвилі греміли, славлючи всюди з’єднання снагу.

Дзвінко луна, догоджаючи силі, славу розносила скрізь на бігу.

Потай, тихенько у нетрях глибоких рилась, сліпуючи, крапля води.

Помацки землю свердлила, довбала, нишком лічила підземні скарби, тими скарбами впивалась жадобно, їхньою силою вся пройнялась.

Сита і повна, до другої краплі поночі тислася крапля німа, разом обнявшися, тихо під землю глибше вривались вони.

Повнії скарбу, сумирні, таємні, краплі докупи злилися в струмки.

Кожен струмочок ніс свою хвилю, мав свою фарбу і силу свою.

Стали на раду сумирні струмочки, задзюркотіли між себе оттак:

– Злити до купи сіль і залізо, вапну і сірку, – що буде з того? хто розбереться у тій мішанині, де чия хвиля і сила чия? Хто скористається силою тою, хто їм подякує щиро тоді? Хто оцінує їх працю невпинну? світу розкаже підземні байки?

І розділились струмочки дрібненькі, кожен річище окреме довбе. Скоро сітками струмків ріжнобарвних рясно укрилось підгір’я кругом.

Тихо дзюркочуть цілющі течійки, вітер повсюди розносить їх спів.

Тиснуться квіти до хвиль животворчих, звір ними гоїть свої виразки, люде недужні простують нестримно, сум і хвороби до їх несучи.

Вітер, надихавшись духом цілющим, лине в краї, де царицею смерть, і пролітаючи там понад смутком, сіє надію, відразу ростить.

Води цілющі не ломлять каміння, лиш одягають у фарбу свою, ні водоспадом з гори не плигають, ні чорториєм в порогах не б’ють.

Вийдуть з землі – до землі припадають, сили нової знов з неї беруть.

Слава їх тиха, не бучна, не пишна, вабить до себе, страждання зніма та, освіживши надломлену силу, в хвилях не топить, у вир не спиха.

Пишно котилась ріка за грядою.

Тихо котились цілющі струмки.

Жвавий вітрець і луна язиката їй розказали про дивних сусід.

Збурилась річка, здулась пухирями, б’ється і грюка в камінну гряду, лащиться хитро і з вітром летючим шле до сусідів вабливий привіт.

"З нами, хто дужим зробитись бажає!

З нами, хто слави жадає зажить!

З нами, хто хоче пожити на волі,

Долі зазнати, кайдани зломить!"

Тихо дзюркочуть сумирні струмочки.

– Слави бучної не прагнемо ми!

Ми не в кайданах, по вільній лиш волі

Ми змалювали країну свою!

В мандри податися – кинути край свій –

Хто ж тут без нас стерегтиме його?

Хто напувати, цілити тут буде,

Хто оджившлятиме пустку смажну?

Хитро під берег ріка підбиває, влесливо шепче:

– Струмочки святі! Силу велику, цілющую силу нащо од світу ховаєте ви? Нащо її в невідомій пустелі тратите марно у самий той час, як по всім світі безліч недужних прагне даремне поради собі? Нумо в дорогу! Я всіх вас гостливо в лоні широкім старанно зберу, і по всім світі прокотимось вільно, цілючи рани, гамуючи біль. Скоро ж доринем до вічного моря – море в обійми пас щиро прийме, сила цілюща не дрібним струмочком – морем безкраїм весь світ обійме!

Крапля по краплі продовбує скелю, день поза день розсипається камінь. Впала гряда, і ярливії хвилі заполонили долину струмків.

Випила силу цілющу і пишно рине до моря велика ріка.

Що ж бо до неї не тиснуться квіти? Чом же од неї недужний не йде весело жваво, дістався відради? Чом же про чуда луна не гука?

Чом же і море, прийнявши в обійми хвилі мутнії красуні-ріки, в їх не побачило, в їх не відчуло сили цілющої дивних струмків?

Гучно співає могутнє про волю, гнів і кохання і довгу борню, тільки про зраду рідній країні вічнеє море не знає пісень.

Там же далеко прорита долина сохне, німуючи в скелях німих.